

Redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser som Statsrevisorernes Beretning nr. 7 2004 om administration af indenlandske tjenesterejser har givet anledning til

Statsrevisoratet har ved skrivelse af 16. december 2004 fremsendt beretning nr. 7 2004 om administration af indenlandske tjenesterejser. I forlængelse heraf skal jeg hermed give min redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen giver anledning til, idet redegørelsen som anmodet fremsendes i 15 eksemplarer.

Indledningsvis skal jeg oplyse om oprettelsen af Forsvarets Personeltjeneste og i det følgende forholde mig til Rigsrevisionens samlede vurdering og Statsrevisorernes bemærkninger, herunder beretningens indhold og konklusioner.

Forsvarets oprettelse af en central funktionel tjeneste

I medfør af "Aftale om forswarets ordning 2005 - 2009" af 10. juni 2004 blev en central, funktionel tjeneste, benævnt Forsvarets Personeltjeneste, oprettet den 1. april 2005.

Forsvarets Personeltjeneste erstatter bl.a. de lokale personel- og regnskabsfunktioner, hvilket medfører, at eksempelvis tjenesterejseområdet fremover bliver varetaget af færre personer, som gennem fornøden uddannelse og instruktion i højere grad end hidtil vil besidde en specialviden og ekspertise på området. Det er således forventningen, at disse specialister på tjenesterejseområdet vil sikre, at eventuelle fejlfortolkninger af gældende skatteregler opdages og rettes.

Som ovenfor nævnt vil Forsvarets Personeltjeneste gennemføre en speciel uddannelse og oplæring af de specialister, der fremtidigt skal rådgive om og behandle sager inden for tjenesterejseområdet. Uddannelsen gennemføres gennem kurser og seminarer samt ved besøg på de enkelte tjenestesteder med henblik på at drøfte relevante problemstillinger, herunder i relation til konkrete sager, med de lokale chefer.

Forsvarets Personeltjeneste vil således ved hjælp af specialisterne være i stand til at yde en væsentlig støtte og vejledning til den enkelte chef om den generelle planlægning og gennemførelse af tjenesterejser, herunder om tjenesterejsereglerne og de skattemæssige aspekter i forbindelse hermed.

Ansvar for selve iværksættelsen og beordringen af tjenesterejser vil fortsat ligge hos den enkelte myndighedschef.

Det er overordnet set min forventning, at oprettelsen af Forsvarets Personeltjeneste vil medføre en mere ensartet og korrekt administration af tjenesterejsereglerne.

Generelle bemærkninger

Rigsrevisionens undersøgelse om administration af indenlandske tjenesterejser omfatter 6 ministerområder repræsenteret ved 8 institutioner. Fra Forsvarsministeriets område deltog Hærens Materielkommando i undersøgelsen. I det følgende gennemgås de områder, hvor der på baggrund af de konkrete kritikpunkter rettet mod Hærens Materielkommando skal iværksættes tiltag for at rette op på de af Rigsrevisionen påpegede forhold.

Kendskab til gældende skatteregler for tjenesterejser

Det fremgår af beretningen om administration af indenlandske tjenesterejser, at Rigsrevisionen finder, at manglende kendskab til skattereglerne er utilfredsstillende, da institutionerne dermed

ikke ved, om kravene for skattefri udbetaling af udokumenterede rejsegodtgørelser er opfyldt. På baggrund af bl.a. udkastet til beretning gennemførte Forsvarskommandoen primo december 2004 en instruktion af regnskabsførere fra underlagte myndigheder på det årlige regnskabsførerseminar. På seminaret blev kritikpunkterne i beretningsudkastet rettet mod forsvaret drøftet. Endvidere gjorde Forsvarskommandoen opmærksom på ligningsvejledningen og pjecen "Diæter – om skattefri rejsegodtgørelse". Forsvarskommandoen har efterfølgende oplyst, at myndighederne vil blive informeret om, hvor vejledningerne kan findes i elektroniske udgaver. Endelig har Forsvarskommandoen ved skrivelse af 10. marts 2005 udsendt en detaljeret vejledning til underlagte myndigheder om de skattemæssige aspekter i forbindelse med tjenesterejser.

Rigsrevisionen har i beretningen anført, at alle institutioner, der har ansatte som modtager kørselsgodtgørelse, og hvor start- og/eller slutsted er bopælen, bør kende ligningslovens § 9 B om udbetaling af skattefri kørselsgodtgørelse. Rigsrevisionen finder manglende kendskab hertil utilfredsstillende. Af ligningslovens § 9 B følger bl.a. 60-dages-reglen, hvorefter skattefri godtgørelse for erhvervsmæssig kørsel mellem den sædvanlige bopæl og arbejdspladsen opgøres i 60-dages-perioder. Beretningen kan forstås sådan, at kritikken også retter sig mod Hærens Materielkommando. Forsvarskommandoen har imidlertid oplyst, at 60-dages reglen har været optaget som særskilt dagsordenspunkt på de årlige regnskabsførerseminarer i henholdsvis 1999, 2001 og 2003, hvorfor Forsvarskommandoens underlagte myndigheder vurderes at have det fornødne kendskab til bestemmelsen.

Rigsrevisionen anfører endvidere, at institutionerne bør sikre, at bekendtgørelse nr. 173 af 13. marts 2000, der fastlægger hvilke oplysninger arbejdsgiveren skal kontrollere i forhold til at udbetale skattefri rejsegodtgørelse, efterleves, så grundlaget for udbetaling af skattefrie godtgørelser er til stede. Hertil bemærkes det, at vejledningen ligeledes er gennemgået på de ovennævnte årlige regnskabsførerseminarer. Herudover er bekendtgørelsen gjort til genstand for indlæring af superbrugere i forbindelse med implementering af tjenesterejsemodulet i DeMars samt ved efterfølgende versionsændringer. Bekendtgørelsens indhold fremgår tillige af beskrivelsen af forretningsgange og brugervejledning i DeMars.

I Forsvarskommandoens ovennævnte skrivelse af 10. marts 2005 blev såvel 60-dages reglen som Skatteministeriets bekendtgørelse nr. 173 omtalt.

Når de redigerede udgaver af henholdsvis Finansministeriets Personaleadministrative Vejledning (PAV) og ToldSkat's pjece "Diæter – om skattefri rejsegodtgørelse" er udgivet, vil Forsvarsministeriet orientere underlagte myndigheder herom med anmodning om at orientere myndigheder inden for eget område.

Udbygning af forvaltningsgrundlaget

Rigsrevisionen anbefaler i beretningen, at tjenestestederne henviser til skattereglerne og har relevante eksempler på skattemæssige problemstillinger i deres lokale vejledninger. Den nuværende usikre retstilstand vedrørende umulighedskriteriet forstærker ifølge Rigsrevisionen dette behov.

Forsvarsministeriet skal indledningsvis anføre, at Forsvarskommandoens underliggende myndigheder i den daglige forvaltning af tjenesterejseområdet anvender PAV, kap. 23.

Forsvarskommandoen har endvidere med vejledningen PS. 400-3, Forsvarskommandoens supplement til personaleadministrativ vejledning (FKOPAV), udstedt supplerende retningslinier på tjenesterejseområdet, ligesom Forsvarskommandoen har udgivet en supplerende vejledning, PS.400-3, kap. 23.1, der præciserer specifikke områder i tjenesterejseaftalen. Herudover indeholder Forsvarskommandoens vejledninger en beskrivelse af de tiltag, som Forsvarskommandoen har iværksat med henblik på at tilgodese en smidigere og mere ensartet administration af tjenesterejserne ved tjenestestederne.

Ovennævnte forvaltningsgrundlag er tilgængeligt for alle myndigheder i elektronisk form på "Forsvarets Integrerede Informatik Netværk" (FIIN).

Forsvarskommandoen har oplyst, at Forsvarskommandoen, via Forsvarets Personeltjeneste, vil revidere FKOPAV og i den forbindelse i relevant omfang indarbejde skattereglerne og eksempler på skattemæssige problemstillinger.

Endelig vil Forsvarets Personeltjeneste med udgangspunkt i den reviderede udgave af FKOPAV iværksætte tiltag, der forbedrer chefernes muligheder for at tilrettelægge tjenesterejser. Disse tiltag skal sikre, at myndighedernes behov for en rationel og økonomisk drift, inden for rammerne af skattelovgivningen, tilgodeses.

Umulighedskriteriet

Rigsrevisionens undersøgelse har vist, at der ved Hærens Materielkommando er eksempler på tjenesterejser, hvor afstanden mellem bopælen og tjenestestedet ikke gjorde en overnatning på bopælen umulig, men hvor der på trods heraf blev udbetalt skattefri rejsegodtgørelse. Hærens Materielkommando har hertil oplyst, at tjenestestedet ikke har kendskab til en praksis, der kan indebære beskatning af rejsegodtgørelse, når overnatning uden for hjemmet er beordret og dermed pålagt den rejsende af arbejdsgiveren.

Forsvarskommandoen har som tidligere nævnt ved skrivelsen af 10. marts 2005 vejledt de underlagte myndigheder om de skattemæssige aspekter i forbindelse med tjenesterejser, herunder betydningen af umulighedskriteriet.

Forsvarsministeriet modtog den 17. marts 2005 fra ToldSkat udkast til den redigerede pjese "Diæter – om skattefri rejsegodtgørelse" i høring. I pjecen er der i afsnittet "Hvad der forstås ved en rejse" indarbejdet 5 eksempler, der skulle give indtryk af de forhold, der lægges vægt på ved vurderingen af, om en person er på tjenesterejse i skattemæssig forstand. Eksemplerne må forventes at være med til at afhjælpe usikkerheden vedrørende umulighedskriteriet.

I de tilfælde, hvor der foreligger tvivl om muligheden for at overnatte på egen bopæl, kan tjenesterejser eventuelt gennemføres som "rejser efter regning".

Kørselsbemyndigelser for kørsel med høj sats

Rigsrevisionen kritiserer, at Hærens Materielkommando havde samlet kørselsbemyndigelser til mange ansatte på ét papir uden afgrænsning af, hvilke tjenesterejser der kunne foretages i henhold til denne. Forsvarskommandoen har i den forbindelse oplyst, at der var tale om et enkeltstående tilfælde ved Hærens Materielkommando. Hærens Materielkommando har iværksat foranstaltninger med henblik på at afhjælpe forholdet og undgå gentagelser i fremtiden.

Merudgiftsprincippet i forhold til tjenesterejsens start- og/eller slutsted

Ved beordring af en tjenesterejse, der tager udgangspunkt i den ansattes bopæl, vurderer

forsvarets tjenestestedschefer, i hvilket omfang der ud fra merudgiftsbetragtningen skal foretages et fradrag i kørselsgodtgørelsen for afstanden mellem bopælen og det faste tjenestested.

Forsvarskommandoen har oplyst, at Hærens Materielkommando gennem en periode har anvendt en praksis, hvor driftsøkonomiske hensyn i et vist omfang har været grundlag for forvaltningen. Problemstillingen har været drøftet med Hærens Materielkommando, der er pålagt at foranstalte, at forvaltningsgrundlaget overholdes.

Forsvarskommandoen har oplyst, at Forsvarets Personeltjeneste vil udarbejde en vejledning, der indeholder en ændret praksis i anvendelsen af rejsestyringssystemet i DeMars. Dette sikrer grundlaget for beregning af et eventuelt fradrag i kørselsgodtgørelsen. Forsvarskommandoen har hidtil haft begrænset mulighed for at dokumentere tjenesterejsens længde til brug for beregning af fradrag, når tjenesterejsen sker med bopælen som udgangspunkt.

Konklusion

Som det fremgår af min redegørelse, har Forsvarsministeriet i samråd med Forsvarskommandoen allerede iværksat en række tiltag for at rette op på de i beretningen kritiserede forhold, ligesom yderligere tiltag vil blive iværksat. Beretningens indhold tjener som et godt grundlag for det iværksatte arbejde.

Søren Gade

/Peter Wass

Ekstern kopi

Rigsrevisor

St. Kongensgade 45

1264 København K